

SIKÇA SORULAN SORULAR YABANCILAR

A. TÜRKİYE'YE GİRİŞ VE VİZE

1. Yabancılar sınır kapılarından hangi belgelerle giriş-çıkış yapabilir?

Yabancılar; sınır kapılarından, geçerli pasaport veya pasaport yerine geçen bir belgeyle, belge kontrolünden geçtikten sonra giriş-çıkış işlemi yapabilir.

Ancak 1 Ocak 2015 tarihinden itibaren; vize, vize muafiyeti veya ikamet izin süresinin bitiminden itibaren en az altmış gün süreli pasaport veya pasaport yerine geçen belgesi olmayanların girişlerine izin verilmeyecektir.

2. Kapsamlı kontrol işlemi nedir? Ne kadar süreyle ve nerede gerçekleştirilir?

Kapsamlı kontrol işlemi, ülkeye giriş koşullarının ayrıntılı olarak kontrolünü ifade eder. Bu kontrolde Türkiye'ye girişlerine izin verilmeyecek kişilerin belirlenmesi temel amaçtır. Bu çerçevede, yabancının durumundan ve belgelerinden şüphe duyan giriş işlemlerinden sorumlu kolluk görevlisi, yabancıyı kapsamlı kontrol işlemine tabi tutabilecektir. Kapsamlı kontrol işlemi, idari gözetim işlemi olmayıp başta belge kontrolü olmak üzere ülkeye giriş koşullarının ayrıntılı olarak kontrolünü ifade eder.

Kontrol işlemi, en fazla dört saat içinde tamamlanır, şayet dört saatlik süre aşılabaksa yabancının rızası aranır. Kapsamlı kontrol süresi içinde yabancı, ülkesine dönebilir ya da işlemlerin sonuçlanmasını bekleyebilir.

Kapsamlı kontrol işlemi, pasaport kontrol noktasına yakın ayrı bir mahalde gerçekleştirilir.

3. Kabul edilemez yolcu kimdir?

6458 sayılı Kanunun 7 nci maddesi kapsamında Türkiye'ye girişlerine izin verilmeyecek kişilerdir.

4. Türkiye'ye girebilmek için vize zorunlu mudur?

Vize muafiyeti hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Türkiye'de doksan güne kadar kalacak yabancıların vatandaşı oldukları veya yasal olarak buldukları ülkedeki konsolosluklardan amaçlarına uygun vize alarak gelmeleri gerekmektedir.

5. Vize ücretleri ne kadardır?

Vize ücretleri ile ilgili bilgiye [Vize Harç Miktarları](#) adresinden ulaşılabilir.

6. Türkiye'ye gelecek yabancı vize başvurusunu nereye yapar?

Vize başvuruları yabancının vatandaşı olduğu veya yasal olarak bulunduğu ülkedeki konsolosluga yapılır.

7. Vize başvurusu kaç günde sonuçlandırılır, seyahat tarihinden kaç gün önce vize başvurusu yapılmalıdır?

Konsolosluklara yapılan başvurular doksan gün içinde sonuçlandırılır. E-vizeler başvuru yapıldıktan 24 saat sonra yabancının e-postasına gönderilir. (Konsolosluklara yapılan başvurularda) vize ita etme işlemlerinde yaşanabilecek gecikmelerden ötürü vize başvurularının planlanan seyahat tarihinden en az bir ay önce yapılması yararlı olacaktır.

8. Vize hangi durumlarda iptal edilir?

Vizeler;

- a) Sahteciliğe konu olduğunun tespiti,
- b) Üzerinde silinti, kazıntı veya tahrifat yapıldığının anlaşılması,
- c) Vize sahibinin Türkiye'ye girişinin yasaklanması,
- ç) Yabancının suç işleyebileceği yönünde kuvvetli şüphe bulunması,
- d) Pasaport veya pasaport yerine geçen belgenin sahte olması veya geçerliliğinin sona ermesi,
- e) Vize veya vize muafiyetinin amacı dışında kullanılması,
- f) Vizenin verilmesine temel olan şartların veya belgelerin geçerli olmadığı anlaşılması, hâllerinde, vizeyi veren makamlar veya valiliklerce iptal edilir.

9. Türkiye'de vize veya vize muafiyetiyle bulunanlardan, vize veya vize muafiyet süreleri dolanların ülkeden ayrılmadan vizelerini uzatmaları mümkün mü?

Yabancılar, Türkiye'de doksan günden fazla kalabilmek için valiliklere durumlarına uygun bir ikamet izni başvurusu yapabilirler.

10. Özel meşruhatlı vizeyle gelen yabancılar ikamet izni almak zorunda mıdır?

Bu yabancılar, 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunun Uygulama Yönetmeliğinin 55 inci maddesinde düzenlenen çalışma izni muafiyeti kapsamında gelenler hariç olmak üzere, vize süreleri yeterli ise ayrıca ikamet izni almazlar.

11. Vizenin iptali ya da vize başvurusunun reddi halinde bu karara itiraz edilebilir mi?

Vize talebi reddedilen ya da Kanunun 16. maddesi uyarınca vizesi iptal edilen yabancılara, yapılan işlem tebliğ edilir. Vize başvurusunun reddine itiraz öncelikle vizeyi reddeden temsilciliğe yazılı olarak müracaatla yapılmaktadır. Herhangi olumlu bir yanıt alınamaması halinde, itiraz için yargı yoluna başvurmak mümkündür.

12. Erasmus programı çerçevesinde Türkiye'ye gelmek isteyen yabancı öğrencilerden vize harcı alınıyor mu?

Yabancı öğrencilerin Erasmus programı çerçevesinde ülkemize girişlerinde vize harcı konusu karşılıklılık ilkesi çerçevesinde uygulanacaktır.

13. Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun istisnai olarak vize yükümlülüğünden muafiyet tanıdığı durumlar nelerdir?

a) Mücbir sebeplerle girişler

Hava şartları, kaza ve taşıtlarda meydana gelebilecek teknik sorunlar gibi mücbir nedenlerle Türk hava ve deniz limanlarını kullanmak zorunda kalan taşıtlardaki yabancılara, Türkiye'ye girişte liman şehriyle sınırlı olmak üzere mücbir neden süresince, vize şartı aranmadan valiliklerce ülkeye girişlerine izin verilir ve Bakanlığa bildirilir.

b) Deniz limanlarından turistik amaçlı vizesiz girişler

Sadece deniz limanlarında geçerli olmak üzere, liman şehri veya çevresindeki illeri turizm amaçlı gezmek amacıyla deniz taşıtlarıyla gelen yabancılara, yetmiş iki saati geçmemek üzere valiliklerce vizesiz giriş izni verilir. Kural olarak bu kişilerin pasaportları ülkeye girişlerinde alınmayacaktır. Ancak limandaki giriş ve çıkış kontrolünden sorumlu görevliler tarafından ülkemizde düzensiz göçe konu olabileceği değerlendirilenlerin, çıkışlarında verilmek üzere pasaportları alınacak ve kendilerine "Liman Şehri İzin Belgesi" düzenlenmektedir. Bu yabancılar sadece giriş yaptıkları limandan ayrılabilir. Aksi halde yabancılardan transit vize harcı alınacaktır. Yetmiş iki saatlik süreyi geçirenlere ise giriş vizesi harcı tatbik edilmektedir.

14. "Yüz seksen günde doksan gün" uygulamasında amaç nedir?

Türkiye'de vize süresinden veya vize muafiyetinin sağladığı süreden fazla kalacak yabancılardan ikamet izninin sağlanması, böylece vizenin veya vize muafiyetinin daha çok turistik ziyaretleri içine alacak şekilde yabancılara sağladığı avantajın amacı dışında kullanılmasının önüne geçilmesi amaçlanmıştır. Bu çerçevede 180 günde 90 gün kalma süresini tamamlamış yabancılardan ülkemizde bu süreden daha fazla kalmalarını istemeleri durumunda, şartlarını taşıdıkları ikamet izni çeşitlerinden birine başvurmaları ve ikamet izni almaları esastır.

15. Vize ile kalışlarda "yüz seksen günde doksan gün" kuralının istisnaları nelerdir?

'Yüz seksen günde doksan gün' hükmünün uygulanması, vize uygulamasına tabi yabancılar için geçerli olduğundan, aşağıda belirtilen yabancılar bu uygulamanın kapsamı dışındadırlar:

a) Geçerli ikamet ya da çalışma izni bulunanlar

b) İzin almak suretiyle Türk vatandaşlığından çıkanlar(mavi kart sahibi kişiler)

- c) Türkiye Cumhuriyeti'nin taraf olduğu ikili veya çok taraflı anlaşmalarla ikamet izninden muaf tutulanlar (NATO kuvvet unsurları gibi)
- ç) Türkiye'de görevli diplomasi ve konsolosluk resmi memurları ile bunların eşleri ve bakmakla yükümlü oldukları çocuklarıyla sınırlı olmak üzere, ailelerinden Dışışleri Bakanlığınca bildirilenler (bu kişiler durumlarını gösteren belge taşırlar)
- d) Uluslararası kuruluşların Türkiye'deki temsilciliklerinde çalışan ve statüleri anlaşmalarla belirlenmiş olanlar (bu kişiler durumlarını gösteren belge taşırlar)
- e) "Vatansız kişi kimlik belgesi" sahipleri
- f) "Uluslararası koruma başvuru kayıt belgesi" bulunanlar
- g) "Uluslararası koruma başvuru sahibi kimlik belgesi" olanlar
- ğ) "Uluslararası koruma statüsü sahibi kimlik belgesi" olanlar

16. "Yüz seksen günde doksan gün" uygulamasının ikamet izinleri başvurularının konsolosluklarca henüz tam anlamıyla alınamaması nedeniyle geçici bir süre ile esnetilmesi mümkün mü?

Türkiye'de 180 günde 90 gün kalma süresini tamamlamış yabancılardan sınır kapılarımıza gelmiş olanlardan ülkemize girişine mani başka bir husus yoksa giriş tarihinden itibaren ikamet izni almak üzere on gün (10) içinde yaşadıkları ildeki Yabancılar Şube Müdürlüklerine başvurmayı kabul ettiklerini beyan etmeleri kaydıyla girişine izin verilmektedir. Bu çerçevede kendisine verilen matbu formda belirtilen hususları kabul eden yabancılar için genel hükümler çerçevesinde giriş işlemlerine başlanmaktadır.

17. "Yüz seksen günde doksan gün" ülkede kalma süresini doldurmuş olan yabancılar ülkeye girişinden itibaren on gün (10) içerisinde ikamet izni başvurusunda bulunmamaları durumunda ne olacaktır?

On gün içerisinde ikamet iznine müracaat etmeyenler, giriş tarihinden itibaren ikamet izni ihlali yapmış sayılacaklardır.

18. Vize, vize muafiyeti, çalışma izni veya ikamet izni süresini on günden fazla aşanlar hakkında herhangi bir cezai işlem uygulanacak mıdır?

Vize, vize muafiyeti, çalışma izni veya ikamet izni süresini on günden fazla aşmış olmakla birlikte, hakkında sınır dışı etme kararı alınmadan çıkış yapmak üzere sınır kapılarına kendiliğinden gelen yabancılar hakkında giriş yasağı kararı alınmaktadır ancak bahse konu vize, vize muafiyet süresi, çalışma izni veya ikamet izni süresini ihlal etmiş olan yabancılar cezalı harç ödemektedir.

19. E-vize nedir?

E-vize, daha önce sınır kapılarında "bandrol" veya "kaşe" ile verilen vizelerin yerini almaktadır. Başvuru sahipleri www.evisa.gov.tr adresinden gerekli bilgileri girmek ve

ödemelerini kredi kartı ile yapmak suretiyle vizelerini elektronik olarak alabilmektedir. Başvurunun başarıyla tamamlanmasının ardından e-vizeler kişinin e-posta adresine gönderilmekte olup; başvuru sahipleri e-vizelerin çıktısını alarak havayolları ve gümrük yetkililerine göstermeleri ve seyahatlerinin sonuna kadar muhafaza etmeleri gerekmektedir. Detaylı bilgi için www.mfa.gov.tr adresi ziyaret edilebilir.

20. Elektronik vize (e-vize) ile gelen ancak THY ile seyahat etmeyen yabancılar hakkında nasıl karar verilir?

Turizm sezonu (Mayıs, Haziran, Temmuz, Ağustos, Eylül ayları) sınırlı olmak üzere, vize rejim tablosunda belirtilen 49 ülkenin vatandaşlarından e-vize ile gelen ancak THY ile seyahat etmemiş olanlara, Schengen veya OECD ülkelerinden birinin geçerli vizesine yahut ikamet iznine sahip olmaları kaydıyla vize umumi hükümleri ve ülkeye girişle ilgili genel kurallar çerçevesinde giriş izin verilmektedir.

21. Sınır kapılarında verilen vizenin şartları nelerdir?

a) Talep edilen vize süresinden en az altmış gün daha uzun süreli pasaport ya da pasaport yerine geçen belge sahibi olmak, (Bu hüküm 01/01/2015 tarihinden itibaren uygulanacaktır.)

b) Kamu sağlığına tehdit olarak nitelendirilen ve Dünya Sağlık Örgütü'nün Sağlık Tüzüğü'nde tanımlanmış, salgın potansiyeli olan hastalıklardan birini taşımamak,

c) Türkiye'de kalacağı süreyi kapsayan geçerli sağlık sigortası sahibi olmak,

ç) Kalacağı sürede, yeterli ve düzenli maddi imkânı sahip olmak,

d) Türkiye'ye giriş, Türkiye'den geçiş veya Türkiye'de kalış amacını haklı nedenlere dayandırabilmek,

e) Vize ihlalinden veya önceki ikamet izninden doğan ya da diğer kanunlardan doğan borç ve cezalarını ödemeyenlere vize verilmez.

22. Sınır kapılarında verilen vize uygulaması (kaşe vize) 11 Nisan 2014 tarihinde sona mı erecek?

Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu uyarınca, 11 Nisan 2014 tarihi itibarıyla hudut kapılarımızda bandrol/kaşe vize uygulamasının sona ermesi öngörülmektedir. Bununla birlikte, geçiş döneminde 2014 yılı turizm sezonu dâhil mevcut uygulamaya bir süre daha devam ettirilecektir.

23. “Liman Şehri İzin Belgesi” nedir ve kimlere verilir?

Sadece deniz limanlarında geçerli olmak üzere, liman şehrini veya çevresindeki illeri turizm amaçlı gezmek için deniz taşıtlarıyla gelen ve yetmiş iki saati geçmemek üzere valiliklerce vizesiz giriş izni verilen yabancılardan, limandaki giriş ve çıkış kontrolünden sorumlu görevliler tarafından, ülkemizde düzensiz göçe konu olabileceği değerlendirilenlerin çıkışlarında verilmek üzere pasaportları alınarak “Liman Şehri İzin Belgesi” düzenlenmektedir.

24. Türkiye'ye giriş yasağı kararı kim tarafından alınır?

Göç İdaresi Genel Müdürlüğü veya valilikler.

25. Giriş yasağı süresi kaç yıldır?

Türkiye'ye giriş yasağının süresi en fazla beş yıldır. Ancak, kamu düzeni veya kamu güvenliği açısından ciddi tehdit bulunması hâlinde bu süre Göç İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından en fazla on yıl daha artırılabilir.

26. Hakkımda giriş yasağı kararı olup olmadığını nasıl öğrenebilirim?

Başvuru yapıldığında konsolosluklarımızda veya ülkeye giriş yapmak üzere sınır kapılarına gelmeleri durumunda kendilerine haklarında giriş yasağı kararı olup olmadığı tebliğ edilmektedir.

B. İKAMET

27. Kimlerin ikamet izni alması gerekir?

Türkiye’de vize veya vize muaflığının sağladığı süreden ya da doksan günden fazla kalacak yabancıların ikamet izni ile Türkiye’de bulunmaları gerekmektedir.

28. İkamet izninden muaf olan yabancılar kimlerdir?

İkamet izninden muaf tutulan yabancılar şunlardır:

- a) *Vize süresi veya vize muaflığı süresince Türkiye’de bulunanlar,*
- b) *Çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler,*
- c) *Uluslararası koruma başvurusu “kayıt belgesi” bulunanlar,*
- ç) *Türkiye Cumhuriyeti’nin taraf olduğu ikili veya çok taraflı anlaşmalarla ikamet izninden muaf tutulanlar (Türkiye’deki görevleri sona erdikten sonra Türkiye’de kalmaya devam edeceklerse, herhangi bir ikamet izni türünü almak üzere, en geç on gün içinde ikamet edeceği valiliğe başvurmakla yükümlüdürler.)*
- d) *Türkiye’de görevli diplomasi ve konsolosluk resmi memurları ile bunların eşleri ve bakmakla yükümlü oldukları çocuklarıyla sınırlı olmak üzere, ailelerinden Dışişleri Bakanlığınca bildirilenler (Türkiye’deki görevleri sona erdikten sonra Türkiye’de kalmaya devam edeceklerse, herhangi bir ikamet izni türünü almak üzere, en geç on gün içinde ikamet edeceği valiliğe başvurmakla yükümlüdürler.)*
- e) *Uluslararası kuruluşların Türkiye’deki temsilciliklerinde çalışan ve statüleri anlaşmalarla belirlenmiş olanlar (Türkiye’deki görevleri sona erdikten sonra Türkiye’de kalmaya devam edeceklerse, herhangi bir ikamet izni türünü almak üzere, en geç on gün içinde ikamet edeceği valiliğe başvurmakla yükümlüdürler.)*
- f) *“uluslararası koruma başvuru sahibi kimlik belgesi” olanlar*
- g) *“uluslararası koruma statüsü sahibi kimlik belgesi” sahibi olanlar*
- ğ) *“vatansız kişi kimlik belgesi” olanlar*
- h) *Geçerli çalışma iznine sahip olanlar*

29. Yabancı ikamet izni başvurusunu bizzat yapmak zorunda mıdır?

İkamet izni başvuruları, yabancı tarafından bizzat yapılabileceği gibi yabancının yasal temsilcisi veya avukatı aracılığıyla da yapılabilecektir. Başvuruyu alan makam, başvuru sırasında yabancının hazır bulunmasını da isteyebilmektedir.

30. İkamet izni başvuruları nereye yapılır?

11 Nisan 2014 tarihinden itibaren, ikamet izni başvurularının konsolosluklardan yapılması gerekmektedir. Ancak, geçiş döneminde olunması nedeniyle ikamet izni başvurusu yapmadan Türkiye'ye vize süresiyle veya vize muafiyetiyle gelen yabancıların başvuruları, 31 Aralık 2014 tarihine kadar valiliklerce alınmaya devam edilecektir.

31. İkamet izni başvurusunda sunulması gereken belgeler nelerdir?

İkamet izni başvurusu sırasında, talep edilen ikamet izni süresinden altmış gün daha uzun süreli pasaport ya da pasaport yerine geçen belge ve talep edilen ikamet izni türüne göre kalış amacını destekleyici belgelerin sunulması gerekir. 6458 sayılı Kanunun ikamet izniyle ilgili bölümünden ayrıntılı bilgi sahibi olunabilir.

32. İkamet izni başvuruları ne kadar sürede sonuçlandırılır?

Valiliklerin başvuru yoğunluğuna göre değişmektedir.

33. İkamet izni başvurusu sırasında eksik belgeler varsa süreç nasıl işleyecektir?

Başvuru sırasında eksik ya da ihtiyaç duyulacak tamamlayıcı bilgi ve belgeler yabancıya bildirilecek ve on beş gün içinde bunları teslim etmesi istenecektir. Aksi halde başvuru değerlendirmeye alınmayacak, işlem den kaldırılacaktır. İstenilen bilgi ve belgelerin eksiksiz bir şekilde valiliğe verildiği/teslim edildiği tarih ikamet izni başvurusunun işleme alındığı tarih olarak kabul edilmektedir.

34. İkamet izni belgeleri nasıl düzenlenir?

İkamet izinleri, pasaport veya pasaport yerine geçen belgelerin geçerlilik süresinden altmış gün daha kısa süreli, kalış amacına bağlı ve her yabancı için ayrı düzenlenir. Her birey ayrı belge almak zorundadır.

35. Süresi dolan ikamet izinlerini uzatmak mümkün müdür?

Evet. İkamet izninin süresini uzatacak yabancılar başvurularını, ikamet izni süresinin dolmasına altmış gün kalmasından itibaren ve her koşulda ikamet izni süresi dolmadan önce valiliklere yaparlar. İkamet izinlerinin uzatılmasında her seferinde yeni ikamet izni belgesi düzenlenmektedir.

36. İkamet izni uzatma başvuruları nereye yapılır?

11 Nisan 2014 tarihinden önce alınmış olan ikamet izinleri de dâhil olmak üzere, ikamet izinlerini uzatacak yabancıların başvuruları valiliklerce alınır ve sonuçlandırılır.

37. İkamet izni uzatma başvuruları ne zaman yapılmalıdır?

İkamet izni uzatma başvuruları, ikamet izni süresinin dolmasına altmış gün kalmasından itibaren başlar ve her koşulda ikamet izin süresi dolmadan önce yapılması gerekmektedir.

38. İkamet izin süresi dolduğu halde uzatma başvurusu yapmayanlara ilişkin uygulama nasıl olacak?

İkamet izni süresi dolduğu halde ikamet izni uzatma başvurusu yapmayan ve “kabul edilebilir” bir mazereti olan yabancıların başvuruları alınırken; ikamet izin süresinin bitim tarihi ile başvuru tarihi arasındaki sürenin ikamet harcı, ceza tatbik edilerek alınmaktadır.

39. Türkiye içinden yapılan ikamet izni talebinin reddi, iptali ya da uzatılmaması durumunda süreç nasıl işler?

Türkiye içinden yapılan ikamet izni talebinin reddi, ikamet izninin uzatılmaması veya iptali ile bu işlemlerin tebliği valiliklerce yapılır. Bu işlemler sırasında, yabancıların Türkiye’deki aile bağları, ikamet süresi, menşe ülkesindeki durumu ve çocuğun yüksek yararı gibi hususlar göz önünde bulundurulur ve ikamet iznine ilişkin karar ertelenebilir.

İkamet izni talebinin reddi, iznin uzatılmaması veya iptali, yabancıya ya da yasal temsilcisine veya avukatına tebliğ edilir. Tebligatta, yabancıların karara karşı itiraz haklarını etkin şekilde nasıl kullanabileceği ve bu süreçteki diğer yasal hak ve yükümlülükleri de yer alır.

40. İkamet izni belge bedeli ne kadardır?

İkamet izin belgesi bedeli 2014 yılı sonuna kadar 50,00 TL olarak belirlenmiştir.

41. İkamet harç bedeli ne kadardır?

İkamet harç bedeli ile ilgili ayrıntılı bilgiye [İkamet İzin Belgesi Harç Miktarları](#) adresinden ulaşılabilir.

42. İkamet izni belgelerinin dağıtım işlemleri nasıl gerçekleştirilecek?

Tüm ikamet izin belgeleri, Göç İdaresi Genel Müdürlüğünde basılarak, PTT aracılığıyla yabancıların adreslerine gönderilmektedir.

43. 11/4/2014 tarihinden önce alınmış ikamet izinleri geçerli olmaya devam edecek midir?

11/4/2014’ten önce alınmış ikamet izinleri, 11/4/2014’ten sonra geçerli olmaya devam edecek ve sürelerinin sonuna kadar herhangi bir ilave idari işleme gerek kalmaksızın kullanılmaktadır.

44. 11 Nisan 2014’ten önce yapılmış ancak sonuçlandırılmamış ikamet başvurularının bu tarihten sonraki işleyişi nasıl olacak?

11 Nisan 2014’ten önce yapılmış ancak 11 Nisan 2014 tarihi itibarıyla sonuçlanmamış olan ikamet izni başvurularının, Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun hükümlerine göre sonuçlandırılması gerektiğinden, müracaat sahibiyle temasa geçilerek başvurusunu yenilemesi istenmektedir.

45. İkamet izni başvurusunda bulunup, izin belgesinin çıkmasını beklemeden yurtdışına çıkan yabancılar için cezai uygulama söz konusu olacak mı?

İkamet izni başvurusunda bulunup, izin belgesinin çıkmasını beklemeden tekrar dönmek üzere kısa süreliğine Türkiye’den ayrılacak yabancılar, talep ettikleri ikamet izni süresinin içinde olmak ve harç makbuzlarını (harçtan muaf olduğu belgede belirtilenler hariç olmak üzere) başvuru belgeleriyle birlikte sınır kapılarından çıkışta ibraz etmeleri kaydıyla cezalı ikamet harcı ödemediği ülkeden çıkış; onbeş (15) gün içinde döndükleri takdirde de vizeye tabi ülke vatandaşı olsalar dahi vize almadan ülkeye giriş yapabilirler. (Bu uygulama 31 Aralık 2014 tarihine kadar geçerli olacaktır.)

46. İkamet izninin verilmesine esas olan gerekçenin sona ermesinden sonra Türkiye’de kalmaya devam edecek olan yabancılar ne yapmalıdır?

İkamet izinlerinden birine sahip olan yabancılar, ikamet izninin verilmesine esas olan gerekçenin sona ermesinden sonra Türkiye’de kalmaya devam edeceklerse, mevcut ikamet izniyle kalmaya devam edebilecekleri gibi valilikten yeni ikamet izni talebinde de bulunabilecektir. Bu yabancılar, başka bir ikamet izni çeşidine geçiş başvurusunda bulduklarını gösteren harca tabi olmayan belge/yazı verilir.

47. İkamet izni müracaat belgesi nedir?

İlk kez veya süre uzatma amaçlı olarak yapılan ve idarece kabul edilen ikamet izni başvurularının ardından yabancılar müracaat ettiğine dair verilen ve harca tabi olmayan belgedir.

48. Türkiye’de vize veya vize muafiyetiyle bulunanlar ikamet iznine geçiş yapabilir mi?

Evet. Vize veya vize muafiyet süreleri sona ermeden önce konsolosluktan başvuru yapmak için Türkiye’den ayrılmaları makul olmadığından, valiliklere ikamet izni için başvuru yapabilmektedirler.

49. İkamet izni başvurularında geçerli sağlık sigortası koşulu ile ilgili hususlar nelerdir?

1) İkili sosyal güvenlik sözleşmeleri çerçevesinde Türkiye’de sağlık hizmetlerinden yararlanabilen kişilerden, bu durumu belgelemeleri halinde özel ya da kamu sağlık sigortası aranmamaktadır.

2) Ülkemizde bir yıldan az süreli ikamet izni talep eden yabancıardan, kalış sürelerini kapsayan “seyahat sağlık sigortası” istenilecektir. Seyahat sağlık sigortası süresi ikamet izni süresinin tamamını kapsamıyorsa, yabancıya ikamet izni verilmekle birlikte, sigorta süresini uzatarak ikamet iznini kullanması, aksi halde izninin iptal edilebileceği hususlarında tebligat yapılmaktadır.

3) Bir yıl ve daha uzun süreli ikamet izni başvurularında;

a) Sosyal Güvenlik Kurumuna genel sağlık sigortalısı olmak için başvurduğunu belgeleyenlerin geçerli sağlık sigortası koşulu aranmaksızın ikamet izni işlemleri tamamlanacaktır. Ancak, ikamet izinlerini aldıktan sonra Sosyal Güvenlik Kurumuna müracaat etmeleri ve bu sigortalarını yaptırdıktan sonra ikamet izni aldıkları makama bilgi vermeleri gerekir. Aksi halde ikamet izinleri iptal edilir. (Bu kapsamdaki kişilerin bakmakla yükümlü oldukları yakınlarından geçerli sağlık sigortası istenilmemektedir.)

b) Sosyal Güvenlik Kurumuna başvuruda bulunmayanlardan, ayaktan ve yatan tedavi giderleriyle ilaç ve tıbbi malzeme giderlerini karşılayan “bir yıl süreli özel sağlık sigortası” şartı aranır. (Yabancı özel sağlık sigortalısı olup da sigortası bakmakla yükümlü olduğu yakınlarını kapsamıyorsa yakınlarından geçerli sağlık sigortası talep edilmemektedir.)

4) Öğrenci ikamet izni başvurusunda bulunan yabancılar, ilk kayıt tarihlerinden itibaren üç ay içinde talepte bulunmaları halinde genel sağlık sigortalısı kapsamına girmektedirler. Dolayısıyla bu yabancıardan geçerli sağlık sigortası koşulu aranmamaktadır.

Ancak, kayıt tarihinden itibaren üç ay içinde başvuruda bulunmayan yabancı öğrencilerden “ayakta ve yatarak tedavileri kapsayan” yıllık özel sağlık sigortası yaptırmaları gerekmektedir.

5) Dışışleri Bakanlığı ile Sağlık Bakanlığı tarafından anlaşma, protokol ve ilgili mevzuat kapsamında ülkemizde ücretsiz olarak tedavileri yapılmakta olan veya yapılmak üzere ülkemize getirilen yabancıardan, bu durumlarını belgelemeleri kaydıyla, herhangi bir geçerli sağlık sigortası şartı aranmamaktadır.

6) Yabancıların kendi ülkelerinden yaptırmış oldukları Türkiye’deki durumlarını kapsayan geçerli sağlık sigortaları varsa, yukarıda belirtilen kapsamda bu sigortalar da geçerli kabul edilmektedir.

7) 20/06/2014 tarihinden itibaren sigorta poliçesinde 6458 sayılı Kanuna uygunluk ibaresi aranacaktır. Hazine Müsteşarlığı, sigorta şirketlerine gerekli standartları bildirmiş bulunmaktadır.

50. Adres kayıt sistemine kaydolma yükümlölüğü kimler için geçerlidir ve kayıt nasıl yapılır?

Konsolosluklardan ikamet veya çalışma izni alan yabancılar ülkeye giriş tarihinden, ülke içinden ikamet veya çalışma izni alan yabancılar ise bu izinlerin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç yirmi iş günü içinde Nüfus Müdürlüğüne başvurarak adres kayıt sistemine kayıtlarını yaptırmak zorundadırlar.

51. Yat turizmi amacıyla ülkemize gelen ve ikamet izini başvurularında bulunan yabancıların adres olarak nereyi bildirmeleri gerekmektedir?

İkamet izni işlemlerinde konaklanacak yere ait beyan edilen ev, otel, pansiyon gibi ikamet adresleri dışında yatta kalmak isteyen yabancılar için yatların bağlı bulunduğu limanlar veya marinalar ikamet adresi olarak kabul edilmektedir. İkamet izin belgeleri de bu adreslerine gönderilmektedir.

52. Gözaltında ve cezaevinde tutulanlar ile hakkında idari gözetim kararı bulunan yabancılara vize veya ikamet ihlali dolayısıyla yaptırım uygulanır mı?

Tutuklu veya hükümlü olarak cezaevlerinde ya da idari gözetim altında geri gönderme merkezlerinde bulunan yabancıların, buralarda geçirdikleri süreler ikamet izni süresinin ihlali sayılmaz. Bu yabancılara, vize veya ikamet izni ihlali dolayısıyla idari yaptırım uygulanmaz. Bunlardan, yabancı kimlik numarası bulunmayanlara, ikamet izni şartı aranmadan yabancı kimlik numarası verilecektir.

53. İkamet ili değişikliği durumunda yabancıнын yapması gereken işlemler nelerdir?

İkametgâhlarını ikamet izni aldıkları ilden başka bir ildeki adrese taşıyan yabancıların taşındıkları ilde ikamet etmek üzere en geç 20 iş günü içinde başvuruda bulunarak yeni bir ikamet izni almaları gerekmektedir.

Bu işlemde, ikamet izin türü değişmiyorsa yeni bir ikamet izni belgesi düzenlenmekle birlikte, harcı ödenmiş olan süre, tekrar harca tabi tutulmaz.

54. İkamet izin bilgilerinin düzeltilmesi veya bu bilgilerde meydana gelen değişiklikler durumunda ne yapılacaktır?

Ev adresi, medeni hal değişikliği, pasaportta isim veya soyisim değişikliği olması halinde yabancılar, yirmi iş günü içinde bildirimde bulunmakla yükümlüdür.

İkamet izin belgesinin kaybolması, çalınması veya yıpranması hallerinde ikamet izin belgesi yeniden düzenlenir. Bu durumda ikamet izin belgesinin ücreti tam, bu iznin harcı ise yarım harç olarak alınır.

İkamet izin belgesinde, idareden kaynaklanacak nedenlerle ortaya çıkacak hatalı ya da yanlış bilgiler, derhal düzeltilerek, yeni ikamet izni belgesi düzenlenmek üzere veri girişleri yapılacaktır.

55. Geçerli çalışma izni olanların ayrıca ikamet izni alması gerekli midir?

Hayır. “Çalışma izni” ve “çalışma izni muafiyet teyit belgesi” ikamet izni sayılacağından, geçerli çalışma izni olanların ayrıca ikamet izni alma zorunluğu yoktur. Çalışma izni ve çalışma izni muafiyet teyit belgesi süreleri, ikamet izni sürelerinin hesaplanmasında toplam süreye dâhil edilmektedir.

56. İkamet izni yerine geçen çalışma izni belgesi kim tarafından verilmektedir?

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından verilebileceği gibi, kendi özel mevzuatında çalışma izni vermeye yetkili kamu kurum ve kuruluşları da verebilmektedir.

57. Çalışma izni sahiplerinde ikamet izni harcı alınacak mıdır?

Çalışma izni süresi kadar ikamet izni harcı alınmaktadır.

58. Çalışma izninden muaf olan yabancıların ikamet izinleri nasıl belirlenecektir?

Çalışma izninden muaf olan yabancılardan dış temsilciliklerimizden amaçlarına uygun vize alarak gelen yabancılar vize süreleri yeterliyse doksan güne kadar ikamet izni almakla yükümlü tutulmayacaklardır. Bu sürenin sonunda durumlarını belgelemeleri halinde kendilerine “kısa dönem ikamet izni” verilecektir.

Amacına uygun vize almadan Türkiye’ye gelmiş olup da çalışma izninden muaf olduğunu beyan eden ve durumunu ilgili kurum veya kuruluşlardan aldığı belgeyle kanıtlayan yabancılara, vizeye tabi olup olmadıklarına bakılmaksızın giriş vizesi harcı alınarak “kısa dönem ikamet izni” verilecektir.

59. Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanunu ile geçerli çalışma izninin ikamet izni yerine geçmesi durumu, 11 Nisan 2014 tarihinden önce çalışma izni alarak Türkiye’ye gelen yabancılar için geçerli olacak mıdır?

11 Nisan 2014 tarihinden önce çalışma izni alarak Türkiye’ye gelmiş olup da henüz ikamet izni almayanlar, çalışma izni süresi kadar ikamet izni harcı ödedikten sonra çalışma izinlerini kullanmaktadırlar. Bu işlem valilikte gerçekleştirilmektedir.

60. Kesintisiz ikamet süresi nasıl hesaplanır?

Zorunlu kamu hizmeti, eğitim ve sağlık nedenleri hariç, bir yılda toplam altı ayı geçen veya son beş yıl içinde toplam bir yılı aşan Türkiye dışında kalışlar ikamette kesinti sayılır. İkamet süresinde kesintisi olanların ikamet izni başvurularında veya başka bir ikamet iznine geçişlerinde, önceki izin süreleri hesaba katılmaz. Kesintisiz ikamet izni sürelerinin hesaplanmasında, öğrenci ikamet izinlerinin yarısı, diğer ikamet izinlerinin ise tamamı sayılır. Çalışma izni ve “Çalışma İzni Muafiyet Teyit Belgesi” süreleri ikamet izni sürelerinin hesaplanmasında toplam süreye dahil edilir. Anlaşmalı evlilik yoluyla alınan ve sonradan iptal edilen ikamet izinleri, ikamet izin sürelerinin toplanmasında hesaba katılmaz.

61. İkamet izni türleri arasında geçiş yapmak mümkün müdür?

Mümkündür. Ayrıntılı bilgi valiliklerden alınabilecektir.

62. Aralarında geçiş yapılabilen ikamet izinleri nelerdir?

Öğrenci ikamet iznine sahip olan yabancı için aile ikamet izni alma koşullarının ortaya çıkması halinde, yabancıya aile ikamet izni düzenlenecek ve öğrenci ikamet izni koşullarını taşımaya devam ettiği sürece öğrenci ikamet izninin sağladığı haklardan aynen yararlandırılmaktadır.

Aile ikamet iznine sahip olan yabancı için öğrenci ikamet izni alma koşullarının ortaya çıkması halinde, yabancıya aile ikamet izni devam ettirilecek, öğrenci ikamet izninin sağladığı haklardan da aynen yararlandırılmaktadır.

Çalışma iznine sahip olan yabancı için öğrenci ikamet izni alabilme koşullarının ortaya çıkması halinde, çalışma izni devam ettirilecek ve bu kişi öğrenci ikamet iznine geçmeden, öğrenci ikamet izninin sağladığı haklardan aynen yararlandırılmaktadır.

İnsani ikamet izni ve insan ticareti mağduru ikamet iznine sahip olan yabancı için öğrenci ikamet izni alabilme koşullarının ortaya çıkması halinde, öğrenci ikamet iznine geçmeden de yabancı, öğrenci ikamet izninin sağladığı haklardan yararlandırılmaktadır.

Kanunun 42 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, mültecilere, şartlı mültecilere, ikincil koruma altındakilere, insani ikamet izni sahiplerine ve geçici koruma altında olanlara, uzun dönem ikamet iznine geçiş hakkı verilmemektedir.

63. İkamet izinleri arasındaki geçişlerde herhangi bir süre kısıtlaması söz konusu mudur?

İkamet izinleri arasındaki geçişlerde herhangi bir süre sınırlaması bulunmamaktadır.

64. Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununda yer alan ikamet izni çeşitleri nelerdir?

- a) Her defasında en fazla bir yıllık sürelerle verilen “**Kısa Dönem İkamet İzni**”
- b) Her defasında en fazla iki yıllık sürelerle verilen “**Aile İkamet İzni**”
- c) Öğrenim sürelerine göre verilen “**Öğrenci İkamet İzni**”
- ç) Süre sınırı olmaksızın verilen “**Uzun Dönem İkamet İzni**”
- d) Her defasında en fazla bir yıllık sürelerle verilen “**İnsani İkamet İzni**”
- e) Başlangıçta otuz gün süreli olarak verilen ve toplam süresi üç yılı geçmeyecek şekilde her defasında en fazla altı aylık sürelerle uzatılabilen “**İnsan Ticareti Mağduru İkamet İzni**”

65. Kısa dönem ikamet izni kimlere verilir?

Aşağıdaki durumlarda kısa dönem ikamet izni verilebilir:

- a) Bilimsel araştırma amacıyla gelecekler
- b) Türkiye’de taşınmaz malı bulunanlar
- c) Ticari bağlantı veya iş kuracaklar
- ç) Hizmet içi eğitim programlarına katılacaklar
- d) Türkiye Cumhuriyeti’nin taraf olduğu anlaşmalar ya da öğrenci değişim programları çerçevesinde eğitim veya benzeri amaçlarla gelecekler
- e) Turizm amaçlı kalacaklar
- f) Kamu sağlığına tehdit olarak nitelendirilen hastalıklardan birini taşımamak kaydıyla tedavi görecekleler
- g) Adli veya idari makamların talep veya kararına bağlı olarak Türkiye’de kalması gerekenler
- ğ) Aile ikamet izninden kısa dönem ikamet iznine geçenler
- h) Türkçe öğrenme kurslarına katılacaklar
- ı) Kamu kurumları aracılığıyla Türkiye’de eğitim, araştırma, staj ve kurslara katılacaklar

i) Türkiye’de yükseköğrenimini tamamlayanlardan mezuniyet tarihinden itibaren altı ay içinde müracaat edenler

66. Kısa dönem ikamet iznin şartları nelerdir?

a) Kısa dönem ikamet izni talebinde bulunmak ve bu talebiyle ilgili bilgi ve belgeleri ibraz etmek

b) Türkiye’ye girişlerine izin verilmeyecek yabancılar kapsamına girmemek

1) Pasaportu, pasaport yerine geçen belgesi, vizesi veya ikamet ya da çalışma izni olmayanlar ile bu belgeleri veya izinleri hileli yollarla edindiği veya sahte olduğu anlaşılanlar

2) Vize, vize muafiyeti veya ikamet izin süresinin bitiminden itibaren en az altmış gün süreli pasaport veya pasaport yerine geçen belgesi olmayanlar

3) 15 inci maddenin ikinci fıkrası saklı kalmak kaydıyla, vize muafiyeti kapsamında olsalar dahi, 15 inci maddenin birinci fıkrasında sayılan yabancılar

c) Genel sağlık ve güvenlik standartlarına uygun barınma şartlarına sahip olmak

ç) İstenilmesi hâlinde, vatandaşı olduğu veya yasal olarak ikamet ettiği ülkenin yetkili makamları tarafından düzenlenmiş adli sicil kaydını gösteren belgeyi sunmak

d) Türkiye’de kalacağı adres bilgilerini vermek

67. Bilimsel araştırma amacıyla verilecek ikamet izinleri için nasıl bir yol izlenecektir?

Arkeolojik kazı ve yüzey araştırması yapacak yabancılar ile bunların dışında kalan doğrudan araştırma, inceleme, çekim ve benzeri çalışmalar yapacak yabancılarla ilgili uygulamalar aynı şekilde mevcut mevzuat çerçevesinde sürdürülecektir.

Arkeolojik kazı ve yüzey araştırması yapacak yabancıların dış temsilciliklerimizden amaçlarına uygun vize alarak gelmeleri gerekmektedir. Bu vizelerle gelenler vize süreleri yeterli ise doksan güne kadar ikamet izni almadan kalabileceklerdir.

Gerek arkeolojik kazı ve yüzey araştırması gerekse diğer araştırmalar kapsamında olan yabancılar için ikamet izinleri “kısa dönem ikamet izni” olarak düzenlenecektir. Bu nedenle söz konusu yabancıların YUKK m.32’de belirtilen kısa dönem ikamet izni koşullarını taşıması gerekmektedir.

68. Ülkemizde görev yapan ve Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü tarafından verilen basın kartı hamili yabancı uyruklu gazeteciler hakkında ikamet işlemleri nasıl yürütülecektir?

Bu kişiler basın kartlarını ibraz ettikleri takdirde kendilerinden ayrıca yazı istenilmeksizin ikamet izni başvuruları kabul edilmekte, 6458 sayılı Kanununun 31. Maddesi kapsamında “Kısa Dönem İkamet İzni” düzenlenmektedir.

69. Aile ikamet izni nedir?

Türk vatandaşları, çıkma izni alarak Türk vatandaşlığından çıkanlar, Türkiye’de ikamet izinlerinin birine sahip olan yabancılar, mülteciler ve ikincil koruma statüsü sahiplerinin Kanunda sayılan yakınları ile aile birliği sağlamak amacıyla başvuracakları ikamet izni şeklindedir.

70. Aile ikamet izninin süresi ne kadardır?

Aile ikamet izni her defasında iki yılı aşmayacak şekilde verilir. Ancak, aile ikamet izninin süresi hiçbir şekilde destekleyicinin ikamet izni süresini aşamaz.

71. Aile ikamet izninde kimler destekleyici olabilir?

Aile ikamet izinlerinde, aile birliği amacıyla Türkiye’ye gelecek yabancıların masraflarını üstlenen ve ikamet izni talebinde bulunanlar tarafından başvuruya dayanak gösterilen, Türk vatandaşı veya Türkiye’de yasal olarak kalmakta olan ve “destekleyici” olarak nitelendirilen yabancının bulunması gerekmektedir.

Aşağıda sayılan kişiler destekleyici olabilecektir:

- a) Türk vatandaşları*
- b) Mavi kart sahipleri*
- c) İkamet izinlerinden birine sahip olanlar*
- ç) Uluslararası koruma başvuru sahipleri ile şartlı mülteciler hariç, Kanunda ikamet izni yerine geçtiği kabul edilen kimlik belgesi olanlar*
- d) Mülteciler ve ikincil koruma statü sahibi olanlar*

72. Aile ikamet izni başvurusuna dayanak olan destekleyicide aranan şartlar nelerdir?

Destekleyicide bulunması gereken şartlar şunlardır:

- a. Toplam geliri asgari ücretten (2014 yılı aylık net asgari ücret: 846,00 TL) az olmamak üzere, ailedeki fert başına asgari ücretin üçte birinden (2014 yılı için 282,00 TL) az olmayan aylık geliri bulunmak*
- b. Ailenin nüfusuna göre, genel sağlık ve güvenlik standartlarına uygun barınma şartlarına sahip olmak ve tüm aile fertlerini kapsayan sağlık sigortası yaptırmış olmak*
- c. Başvuru tarihi itibarıyla, beş yıl içinde aile düzenine karşı suçlardan herhangi birinden hüküm giymemiş olduğunu adli sicil kaydıyla belgelemek*
- d. Türkiye’de en az bir yıldır ikamet izniyle kalıyor olmak*
- e. Adres kayıt sisteminde kaydı bulunmak*

73. Kimler aile ikamet izni başvurusunda bulunabilir?

Destekleyicinin yabancı eşi, destekleyicinin veya eşinin ergin olmayan yabancı çocuğu ile 18 yaşını doldurmuş olsa bile destekleyicinin veya eşinin bakmakla yükümlü olduğu yabancı çocuğu, aile ikamet izni başvurusunda bulunabilecektir.

74. Aile ikamet izni hangi durumlarda verilmez, iptal edilir veya uzatılmaz?

- a) Destekleyicide ve Türkiye’de destekleyicinin yanında kalmak üzere aile ikamet izni talebinde bulunacak yabancılarda aranan şartların karşılanmaması veya ortadan kalkması
- b) Aile ikamet izni alma şartları ortadan kalktıktan sonra kısa dönem ikamet izni verilmemesi
- c) Türkiye’de, destekleyicinin yanında kalmak üzere aile ikamet izni talebinde bulunacak yabancılar hakkında geçerli sınır dışı etme veya Türkiye’ye giriş yasağı kararı bulunması
- ç) Aile ikamet izninin, veriliş amacı dışında kullanıldığının belirlenmesi
- d) Son bir yıl içinde toplamda yüz seksen günden fazla süreyle yurt dışında kalınması
- e) Evliliğin sırf ikamet izni alabilme amacıyla yapılması.

75. Aile ikamet izninde destekleyicinin ölümü halinde, bu kişiye bağlı olarak alınan izin geçerliliğini yitirir mi?

Destekleyicinin ölümü halinde aile ikamet izni sahibi, ikamet süresinin sonuna kadar Türkiye’de kalmaya devam edebilir, sürenin sonunda kısa dönem ikamet izni talebinde bulunabilir.

76. Aynı aileden birden fazla kişinin tek bir ikamet izni alması mümkün müdür?

Her yabancı için ayrı ikamet izni düzenlenmektedir. Refakat uygulaması kaldırılmıştır.

77. Türkiye’de aile ikamet izniyle kalan çocuklar öğrenci ikamet izni alır mı?

Aile ikamet izinleri, on sekiz yaşına kadar, öğrenci ikamet izni almadan ilk ve ortaöğretim kurumlarında eğitim hakkı sağlar. On sekiz yaşını doldurduğu halde ilk ve ortaöğretim kurumlarından mezun olamayanlar, öğrenimlerine devam edeceklerse öğrenci ikamet izni almakla yükümlüdürler.

78. Aile ikamet izniyle Türkiye’de kalan çocuklar 18 yaşını doldurduklarında Türkiye’de kalmaya devam edebilir mi?

18 yaşını doldurmuş olsa bile destekleyicinin veya eşinin bakmakla yükümlü olduğu yabancı çocuğu aile ikamet izniyle Türkiye’de kalmaya devam edebilir. En az üç yıl aile ikamet izniyle Türkiye’de kalmış olanlardan 18 yaşını tamamlayanlar, talep etmeleri hâlinde bu izinlerini kısa dönem ikamet iznine dönüştürebilir veya şartlarını sağladıkları başka bir ikamet izni çeşidine geçebilirler.

79. Aile ikamet izniyle Türkiye’de kalan yabancının boşanması halinde Türkiye’de kalışına izin verilir mi?

Boşanma hâlinde, Türk vatandaşıyla evli yabancıya, en az üç yıl aile ikamet izniyle kalmış olmak kaydıyla kısa dönem ikamet izni verilebilir. Ancak yabancı eşin, aile içi şiddet gerekçesiyle mağdur olduğu ilgili mahkeme kararıyla sabitse, üç yıllık süre şartı aranmaz.

80. Öğrenci ikamet izni nedir, şartları nelerdir?

Türkiye'de bir yükseköğretim kurumunda öğrenim göreceklere ile aile ikamet izni bulunmadığı halde ilk ve orta derecede öğrenim göreceği yabancı öğrencilere verilecek olan ikamet iznidir.

Aşağıdaki şartları yerine getirenler öğrenci ikamet izni alabilirler:

- *Yabancıların Türkiye'de bir yükseköğretim kurumunda eğitim göreceğine dair belge*
- *Bakım ve masraflarını karşılayacak gerçek veya tüzel kişi tarafından destekleneceğine dair belge*
- *İlk ve orta derecede öğrenim göreceği yabancılara, velilerinin veya yasal temsilcilerinin muvafakati*
- *Türkiye'de kalacağı adres bilgilerini vermek*
- *Türkiye'ye girişine engel olacak bir durumu bulunmamak*

Türkiye'de bir yükseköğretim kurumunda ön lisans, lisans veya doktora eğitimi göreceği yabancılara öğrenime başlama tarihinden itibaren öğrenim programının tamamını kapsayacak şekilde düzenlenmektedir.

İlk ve orta dereceli okullarda eğitim göreceklere, öğrenimine başlayacak tarihten bir sonraki öğretim yılının başlangıcına kadar geçerli olacak şekilde ikamet izni verilecektir.

81. Öğrenci ikamet izni hangi durumlarda verilmez, iptal edilir veya uzatılmaz?

- a) Öğrenci ikamet izni verilmesi şartlarının karşılanmaması veya ortadan kalkması*
- b) Öğrenimin sürdürülemediği konusunda kanıtların ortaya çıkması*
- c) Öğrenci ikamet izninin, veriliş amacı dışında kullanıldığının belirlenmesi*
- ç) Yabancı hakkında geçerli sınır dışı etme kararı veya Türkiye'ye giriş yasağı bulunması veya Türkiye'ye girişine izin verilmeyecek yabancılardan olması*

82. AB eğitim ve gençlik programlarıyla gelen yabancı öğrencilerin ikamet işlemleriyle ilgili işleyiş nasıldır?

AB eğitim ve gençlik programlarıyla Türkiye'ye gelen yabancılara vize türlerine bakılmaksızın ikamet izni verilmektedir. Programın içeriğine göre üniversitelerde öğrenim ya da staj göreceklere "öğrenci ikamet izni", diğerlerine "kısa dönem" ikamet izni düzenlenmektedir. Bu tür projelerle gelen öğrencilerden geçimlerini ne şekilde temin ettikleriyle ilgili bilgi ve belge talep edilmemektedir.

83. Türkiye'de öğrenci ikamet izniyle kalan yabancıların anne, baba ve diğer yakınları buna dayanarak Türkiye'de kalabilir mi?

Öğrenci ikamet izni, öğrencinin anne ve babası ile diğer yakınlarına, ikamet izni alma konusunda hiçbir hak sağlamamaktadır. Bu kişiler varsa ayrıca şartlarını sağladıkları bir ikamet iznine başvurabilmektedirler.

84. Öğrenci ikamet izni sahipleri çalışma izni alabilir mi?

Türkiye’de öğrenim gören ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencileri, çalışma izni almak kaydıyla çalışabilirler. Ancak, ön lisans ve lisans öğrencileri için çalışma hakkı, ilk yıldan sonra başlar ve haftada yirmi dört saatten fazla olamaz.

Ön lisans ve lisans öğrencileri için çalışma usul ve esasları ayrıca belirlenecektir.

85. Uzun dönem ikamet izni nedir, şartları nelerdir?

Uzun dönem ikamet izni, Bakanlık onayıyla valilikler tarafından süresiz olarak verilen ikamet iznidir. Uzun dönem ikamet izinleri harçsız olarak düzenlenir ve süresiz olarak verilir. Yabancı, ikamet izin belgesi bedelini ödemekle yükümlüdür.

Uzun dönem ikamet iznine geçişte aşağıdaki şartlar aranır:

- a) Kesintisiz en az sekiz yıl ikamet izniyle Türkiye’de kalmış olmak*
- b) Son üç yıl içinde sosyal yardım almamış olmak*
- c) Kendisi veya varsa ailesinin geçimini sağlayacak yeterli ve düzenli gelir kaynağına sahip olmak (Yabancı’nın aylık toplam gelirinin uzun dönem ikamet izni başvurusu yaptığı yıl geçerli olan net asgari ücretten az olmamalıdır. Ayrıca, bakımını üstlendiği her bir aile üyesi için net asgari ücretin en az üçte biri miktarda aylık toplam gelire sahip olması şartı aranır.)*
- ç) Geçerli sağlık sigortasına sahip olmak*
- d) Kamu düzeni veya kamu güvenliği açısından tehdit oluşturmamak*

86. Uzun dönem ikamet izni sahiplerine tanınan hakların kapsamı nedir?

Uzun dönem ikamet izni bulunan yabancılar;

- a) Askerlik yapma yükümlülüğü,*
- b) Seçme ve seçilme,*
- c) Kamu görevlerine girme,*
- ç) Muaf olarak araç ithal etme,*

ve özel kanunlardaki düzenlemeler haricinde, Türk vatandaşlarına tanınan haklardan yararlandırılırlar.

87. Uzun dönem ikamet izni hangi durumlarda iptal edilir?

Uzun dönem ikamet izinleri;

- a) Yabancı’nın, kamu düzeni veya kamu güvenliği açısından ciddi tehdit oluşturması,*
 - b) Sağlık, eğitim ve ülkesindeki zorunlu kamu hizmeti dışında bir nedenle kesintisiz bir yıldan fazla süreyle Türkiye dışında bulunması,*
- hâllerinde iptal edilir.*

88. Uzun dönem ikamet izni iptal edilen yabancılar tekrar başvuru yapabilir mi?

Uzun dönem ikamet izinleri sağlık, eğitim ve ülkesindeki zorunlu kamu hizmeti dışında bir nedenle kesintisiz bir yıldan fazla süreyle Türkiye dışında bulunulması sebebiyle iptal edilenler, resmi veya diğer nitelikli kanıtlarını idareye sunarak tekrar başvuru yapabilir.

Kamu düzeni veya kamu güvenliği açısından ciddi tehdit nedeniyle ikamet izni iptal edilen yabancılar, uzun dönem ikamet izni için yeniden başvuru yapamayacaktır.

Başvurular; yurt dışında konsolosluklara, yurt içinde ise yabancıların bulunduğu ildeki valiliğe bizzat ya da idarece belirlenen başvuru usulüne göre yapılacaktır. Bu başvurular öncelikli olarak değerlendirilecek ve en geç bir ay içinde sonuçlandırılacaktır. Bu başvurularda uzun dönem ikamet izni şartlarının aranmasıyla birlikte, kesintisiz sekiz yıl ikamet izniyle kalma şartı yeniden aranmayacaktır.

Değerlendirme sırasında yabancıların;

- a) Türkiye’de yerleşmek amacıyla kalma iradesi,*
- b) Türkiye’de yakınlarının bulunup bulunmadığı,*
- c) Taşınmaz mal varlığı,*
- ç) Aktif iş ve çalışma ilişkileri,*

d) Türkiye ile olan sosyal, ekonomik ve kültürel ilişkilerinin geçmişi, göz önünde bulundurularak her birey için ayrı yapılmaktadır.

89. Kimlere uzun dönem ikamet iznine geçiş hakkı verilmez?

Mülteci, şartlı mülteci ve ikincil koruma statüsü sahipleri ile insani ikamet izni sahiplerine ve geçici koruma sağlananlara, uzun dönem ikamet iznine geçiş hakkı tanınmaz.

90. İnsani ikamet izni nedir? Kimlere insani ikamet izni düzenlenir?

İnsani ikamet izni olağanüstü durumlarda diğer ikamet izinlerinin verilmesindeki şartlar aranmadan, Bakanlığın onayı alınmak ve en fazla birer yıllık sürelerle olmak kaydıyla verilebilen ikamet iznidir. Bu izin valiliklerce verilir, uzatılabilmektedir.

İnsani ikamet izni şu durumlarda verilir:

- a) Çocuğun yüksek yararı söz konusu olduğunda*
- b) Haklarında sınır dışı etme veya Türkiye’ye giriş yasağı kararı alındığı hâlde, yabancıların Türkiye’den çıkışları yaptırılamadığında ya da Türkiye’den ayrılmaları makul veya mümkün görülmediğinde*
- c) Sınır dışı etme, kabul edilemez başvuru, başvurunun geri çekilmesi veya geri çekilmiş sayılması işlemlerine karşı yargı yoluna başvurulduğunda*
- d) Başvuru sahibinin ilk iltica ülkesi veya güvenli üçüncü ülkeye geri gönderilmesi işlemlerinin devamı süresince*

e) Acil nedenlerden dolayı veya ülke menfaatlerinin korunması ile kamu düzeni ve kamu güvenliği açısından Türkiye'ye girişine ve Türkiye'de kalmasına izin verilmesi gereken yabancıların, ikamet izni verilmesine engel teşkil eden durumları sebebiyle diğer ikamet izinlerinden birini alma imkânı bulunmadığında

f) Olağanüstü durumlarda

İnsani ikamet izni alan yabancılar, iznin verilmiş tarihinden itibaren en geç yirmi iş günü içinde adres kayıt sistemine kayıt yaptırmak zorundadır.

91. İnsani ikamet izni sahipleri diğer ikamet izinlerinden birine başvuru yapabilir mi?

İnsani ikamet iznine sahip olan yabancılar, bu izinlerinin süresi içinde uzun dönem ikamet izni hariç olmak üzere şartlarını taşıdıkları diğer ikamet izinlerinden birisi için başvuru yapabilir.

92. Yabancı ülkelerin Türkiye'deki Büyükelçilikleri/Başkonsolosluklarına bağlı okullarda, kültür kurumlarında ve din kurumlarında görevlendirilen yabancıların çalışma izinleri işlemleri nasıl olacaktır?

Yabancı ülkelerin Türkiye'deki Büyükelçilikleri/Başkonsolosluklarına bağlı okullarda, kültür kurumlarında ve din kurumlarında görevlendirilen yabancıların çalışma izinleri, istisnai kapsamda olup, izin başvuruları Dışişleri Bakanlığı kanalı ile yapılmakta ve çalışmak üzere ikamet izinleri İçişleri Bakanlığınca verilmektedir.

C. VATANSIZ KİŞİLER

93. Vatansız kişi kimdir? Vatansız kişi kimlik belgesi nasıl düzenlenir?

Vatansız kişiler; Türkiye'ye vatansız olarak gelen ya da Türkiye'de iken vatandaşlığını kaybederek vatansız kişi durumuna düşen kişilerdir. Vatansız kişiler, ülkede yasal olarak kalabilmek için valiliğe başvuruda bulunmakla yükümlüdür. Bu kişiler başvurularını bizzat yaparlar. Ancak, ergin olmayan çocuklar bakımından başvuru anne ya da baba tarafından yapılabilecektir.

Başvurusu kabul edilenlere, haklarında verilecek karara kadar geçerli olmak üzere hiç bir harca tabi olmayan müracaat belgesi/yazısı verilecek, buna istinaden kullanılan yasal kalma izni, toplam ikamet izni süresinin hesaplanmasında dikkate alınmayacaktır.

Başvuru ve kayıt işlemleri tamamlandıktan sonra zorunlu nedenler hariç en geç on beş gün içinde valilikte kişiyle mülakat yapılacaktır. Mülakatta, kişiden, vatandaşı olduğu ülkeyle vatandaşlık bağının kalmadığını kanıtlayan bilgi ve belgeler istenebilecek, kanıtların bizzat getirilemediği durumlarda, ilgili ülkenin vatandaşlık mevzuatında, vatandaşlığın kaybıyla ilgili yer alan hükümler kanıt olarak kabul edilebilecektir.

Bakanlıkça vatansız kişi olarak işlem görmesi uygun görülenlere, "vatansız kişi kimlik belgesi" düzenlenmektedir.

94. Başka bir ülke tarafından verilen vatansız kişi kimlik belgesine sahip yabancı, Türkiye'de ikamet izni başvurusunda bulunabilir mi?

Başka bir ülkenin vatansız kişi kimlik belgesini taşıyan yabancılar, Türkiye'de herhangi bir amaçla kalmak üzere ikamet izni başvurusunda bulunabilir. Bunların başvuru talepleri genel hükümler çerçevesinde değerlendirilmektedir.

D. SINIR DIŞI ETME

95. Sınır dışı etme kararı kim tarafından alınır?

Sınır dışı etme kararı, her yabancı için ayrı olacak Şekilde valiliklerce alınacaktır.

96. Sınır dışı etme kararı kimler hakkında alınır?

- a) 5237 sayılı *Türk Ceza Kanununun 59 uncu maddesi kapsamında iŐlediĐi suç nedeniyle hapis cezasına mahkum edilen yabancılardan sınır dışı edilmesi gerektiği değerlendirilenler*
- b) *Terör örgütü yöneticisi, üyesi, destekleyicisi veya çıkar amaçlı suç örgütü yöneticisi, üyesi veya destekleyicisi olanlar*
- c) *Türkiye'ye giriş, vize ve ikamet izinleri için yapılan işlemlerde gerçek dışı bilgi ve sahte belge kullananlar*
- ç) *Türkiye'de bulunduğu süre zarfında geçimini meŐru olmayan yollardan sağlayanlar*
- d) *Kamu düzeni veya kamu güvenliği ya da kamu sağlığı açısından tehdit oluşturanlar*
- e) *Vize veya vize muafiyeti süresini on günden fazla aşanlar veya vizesi iptal edilenler*
- f) *İkamet izinleri iptal edilenler*
- g) *İkamet izni bulunup da süresinin sona ermesinden itibaren kabul edilebilir gerekçesi olmadan ikamet izni süresini on günden fazla ihlal edenler*
- Đ) *Çalışma izni olmadan çalıŐtıĐı tespit edilenler*
- h) *Türkiye'ye yasal giriş veya Türkiye'den yasal çıkış hükümlerini ihlal edenler*
- i) *Hakkında Türkiye'ye giriş yasağı bulunmasına rağmen Türkiye'ye geldiği tespit edilenler*
- ı) *Uluslararası koruma başvurusu reddedilen, uluslararası korumadan hariçte tutulan, başvurusu kabul edilemez olarak değerlendirilen, başvurusunu geri çeken, başvurusu geri çekilmiş sayılan, uluslararası koruma statüleri sona eren veya iptal edilenlerden haklarında verilen son karardan sonra bu Kanunun diğer hükümlerine göre Türkiye'de kalma hakkı bulunmayanlar*
- j) *İkamet izni uzatma başvuruları reddedilenlerden, on gün içinde Türkiye'den çıkış yapmayanlar*

Ancak, yukarıda belirtilenlerden (e), (f), (g) ve (j) bentleri kapsamında olup da çıkış yapmak üzere sınır kapısına kendiliğinden gelen yabancılar hakkında sınır dışı etme kararı alınmayabilir.

97. Uluslararası koruma başvurusu veya statüsü sahibi kişiler hakkında sınır dışı etme kararı alınabilir mi?

Uluslararası koruma başvurusu veya statüsü sahibi kişiler hakkında, sadece ülke güvenliği için tehlike oluŐturduklarına dair ciddi emareler bulunduğunda veya kamu düzeni açısından tehlike oluŐturan bir suçtan kesin hüküm giymeleri durumunda sınır dışı etme kararı alınabilir.

98. Sınır dışı etmek üzere idari gözetim kararı kimler için alınır?

Hakkında sınır dışı etme kararı alınanlardan; kaçma ve kaybolma riski bulunan, Türkiye'ye giriş veya çıkış kurallarını ihlal eden, sahte ya da asılsız belge kullanan, kabul edilebilir bir mazereti olmaksızın Türkiye'den çıkmaları için tanınan sürede çıkmayan, kamu düzeni, kamu güvenliği veya kamu sağlığı açısından tehdit oluşturanlar hakkında valilik tarafından idari gözetim kararı alınır.

99. Sınır dışı etmek üzere idari gözetimin süresi ne kadardır?

Geri gönderme merkezlerindeki idari gözetim süresi altı ayı geçemez. Ancak bu süre, sınır dışı etme işlemlerinin yabancının iş birliği yapmaması veya ülkesiyle ilgili doğru bilgi ya da belgeleri vermemesi nedeniyle tamamlanamaması hâlinde, en fazla altı ay daha uzatılabilir.

100. Sınır dışı etmek üzere idari gözetim kararı idarece re'sen denetlenir mi veya başvuru olmadan da sona erebilir mi?

İdari gözetimin devamında zaruret olup olmadığı, valilik tarafından her ay düzenli olarak değerlendirilir. Gerek görüldüğünde, otuz günlük süre beklenilmez. İdari gözetimin devamında zaruret görülmeyen yabancılar için idari gözetim derhâl sonlandırılmaktadır.

İdari gözetimi sonlandırılan yabancılar, belli bir adreste ikamet etme, belirlenecek şekil ve sürelerde bildirimde bulunma gibi idari yükümlülükler getirilebilmektedir.

101. Hakkında sınır dışı etme kararı alınan yabancılar hangi ülkelere gönderilebilir?

Yabancılar haklarında alınan sınır dışı etme kararıyla; menşe ülkesine, transit gideceği ülkeye, Türkiye'ye gelmek üzere transit geçtiği ülkeye ya da başka bir üçüncü ülkeye gönderilebilir.

102. Sınır dışı edilecek yabancıların seyahat masraflarını kim karşılar?

Sınır dışı edilecek yabancıların seyahat masrafları kendilerince karşılanır. Bunun mümkün olmaması hâlinde, masrafların eksik kalan kısmı veya tamamı Genel Müdürlük bütçesinden ödenir. Masraflar geri ödenmediği sürece, yabancının Türkiye'ye girişine izin verilmeyebilir.

Yabancıların pasaportları veya diğer belgeleri, sınır dışı edilinceye kadar tutulabilir ve sınır dışı etme işlemlerinde kullanılmak üzere biletleri paraya çevrilebilir.

Gerçek veya tüzel kişiler, kalışlarını veya dönüşlerini garanti ettikleri yabancıların sınır dışı edilme masraflarını ödemekle yükümlüdür. Çalışma izni bulunmayan yabancıyı çalıştıran işveren veya işveren vekili yabancının ve varsa eş ve çocuklarının konaklama giderlerini, ülkelerine dönmeleri için gerekli masrafları ve gerektiğinde sağlık harcamalarını karşılamak zorundadır.